Štev. 214. V Trstu, v četrtek, 3. avgusta 1916. Letnik XLI.

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi po nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24.—
Za pol leta . . . . . „ 12.—
za tri mesece . . . . . „ 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5.20
za pol leta . . . . . „ 2.60

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na millimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.— vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in tožbe se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.552.

Pregled najnovejših dogodkov.

Ruska bojišča. — Položaj neizpremenjen. Jugozapadno Bučača, pri Višnjovčiku, Velesnjovem, južno, jugozapadno in zapadno Brodov, med gornjo Turijo in železnico Rovno-Kovel, pri Kašovki v stohodskem kolenu in jugozapadno Pinskega ruski napadi odbiti.

Italijanska in balkanska bojišča. — Položaj neizpremenjen.

Zapadna bojišča. — Severno Somme sovražni napadi odbiti ob težkih izgubah, le ob cesti Maricourt-Cléry je sovražnik prodrl do nemških jarkov. Južno Somme krajevni boji. Pred utrdbo Thiaumontom nemški napredek.

Razno. — Češki državni poslanci Choc, Buřival, Vojna in Netolicky obsojeni zaradi sokrivde zločina veleizdaje. — Spomenica furlanske katoliške ljudske stranke.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 2. (Kor.) Uradno se razglaša: 2. avgusta 1916.

Rusko bojišče. — **Nič izpremembe v položaju. V vzhodni Galiciji jugozapadno Bučača, pri Višnjovčiku in južno, jugozapadno in zapadno Brodov je razpadlo več deloma močnih ruskih napadov; ravno tako so se tudi vsi sovražnikovi napori, da bi med gornjo Turijo in železnico, ki vodi iz Rovnega v Kovno, predrl fronto zaveznikov, izjalovili ob obrambi tam se borečih nemških in avstro-ogrskih čet. Enako usodo je končno imelo več močnih nasprotnikovih sunkov v stohodskem kolenu pri Kašovki.**

Italijansko bojišče. — **Položaj je neizpremenjen. — V Dolomitih smo vzhodno Siefskega sedla zavrnili napad dveh italijanskih stotnij.**

Jugovzhodno bojišče. — **Nič posebnih dogodkov.**

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

DUNAJ, 2. (Kor.) Uradno se razglaša: **1. avgusta ob 7½ zjutraj je brodovje štirinajstih laških velikih bojnih letal preko Pirana udarilo v Istro. Linijskoladijski poročnik Banfield je v Trstu vzletel s pomorskim letalom, zasledoval sovražno brodovje preko vse Istre, dosegel glavno moč, sedem capronijcev, nad Reko v 2700 metrov višine in je sestrelil eno veliko bojno letalo. Voditelj je mrtev, dva opazovalca sta pa ujeta. Banfield in njegovo letalo sta nepoškodovana.**

Poveljništvo brodovja.

DUNAJ, 2. (Kor.) Uradno se razglaša: **Italijanski podvodnik »Giacinto Pullino« je prišel v severni Adriji v naše roke in so ga skoraj popolnoma nepoškodovanega privlekli v Pulo. Vsa posadka, obstoječa iz treh častnikov in 18 mož, je bila zajeta neranjena.**

Poveljništvo brodovja.

Podvodnik »Giacinto Pullino« je bil splavljen leta 1913. Dolg je 42, širok pa 4'3 m. Ima 6 cevi za lansiranje torpedov. Hitrosti je imel nad vodo 15, pod vodo 9 pomorskih milj.

IZPREMEMBA POVELJNIŠTVA NA NEMŠKO-RUSKI FRONTI.

DUNAJ, 2. (Kor.) Uradno se razglaša: Tekom bivanja Njegovega Veličanstva nemškega cesarja na vzhodni fronti se je sporazumno z Nj. c. in kr. apostolskim Veličanstvom izvršila preureditev poveljstvenih razmer tamkaj, ki odgovarja položaju, nastalemu po splošni ruski ofenzivi. Pod generalnim vojnim maršalom pl. Hindenburgom se je več zveznih armadnih skupin združilo v enotno porabo po dogovoru obeh vrhovnih armadnih vodstev.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

DUNAJ, 2. (Kor.) Poročilo italijanskega generalnega štaba 31. julija: V adiški dolini je v noči na 30. t. m. sovražnik napadel naše postojanke pri Castione in na Zugni. Zavrnili smo ga takoj. Včeraj sovražno topovsko delovanje na vsej fronti med Adižo in Passubijem. V astiški dolini smo nadalje pritiskali severno Monte Cimona. Sovražna artilerija težkega kalibra je obstreljevala včeraj Arsiero, zahtevala nekaj žrtev in napravila nekoliko škode. V Travinjolski dolini (Avisio) smo tri močne napadne poizkuse sovražnikove, ki je dobil artiljerijsko in pehotno ojačenje, proti predkratkim zavzetim postojankam vsakokrat energično odbili. V Pustriški dolini smo obstreljevali kolodvor v Sillianu. Na ostali fronti nič posebno pomembnih dogodkov. Sovražni letalci so vrgli nekaj bomb na Alo in Fiero di Primiero, ne da bi bili zadeli koga in napravili kaj škode.

Ogrski ministri na Dunaju.

DUNAJ, 2. (Kor.) Ministrski predsednik grof Tisza, trgovinski minister bar. Harkanyi in finančni minister dr. Teleszky so davi ob 7 dospeli iz Budimpešte semkaj. Honvedski minister general Hazai je prispel že snoči ob 9.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 2. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 2. avgusta 1916.

Zapadno bojišče. — **Severno Somme je sovražnik zvečer z zelo močnimi silami, toda zaman napadel v maurepaškem odseku do Somme, ko je bil že popoldne pri delnem podjetju proti zaselju Monacu krvavo potolčen s hitrim protisunkom nemških bataljonov. Ob cesti Maricourt—Cléry je prodri do naših popolnoma zaravnanih jarkov. Sovražne izgube so zopet znatne. Južno Somme so se pri Belloyu in Estreesu vršili krajevni boji. Na desni strani Moze smo severozapadno in zapadno utrdbe Thiaumonta napredovali, dobili rtič griča severovzhodno utrdbe Souville in smo bistveno porinili sovražnika nazaj v gorskem gozdu in laufeeškem gozdiču. Zajeli smo neranjenih sovražnikov 19 častnikov in 923 mož ter 14 strojnih pušek. Angleške patrulje, ki so bile posebno silovite v odseku Ypern—Armentieres, smo zavrnili povsod. Sovražni letalski napadi na kraje za severnim delom naše fronte so se ponavljali. O vojaški škodi se komaj da govoriti; izgube našega prebivalstva se množe. Kakor se poroča naknadno, je bil v noči na 31. julija napaden tudi Arlon v Belgiji. Zadeta sta bila jezuitski samostan in neka cerkev. Z obrambnim ognjem smo sestrelili tri sovražna letala in sicer severno Arrasa, jugozapadno Bapauma in pri Pozieresu, v zračnem boju pa eno pri Montholsu.**

Vzhodno bojišče. — **Na severnem delu fronte nič bistvenih dogodkov. Jugozapadno Pinskega so se ponavljala ruska podjetja na obeh straneh Nobelskega jezera z ojačenimi silami in so se raztegnila tudi na okoliš Lubješovega ob Stohodu; zavrnili smo jih gladko. Večkratni napadi v stohodskem kolenu severovzhodno železnice Kovel—Rovno so razpadli popolnoma že v zapornem ognju. Sovražnik je vedno zopet, brez ozira na svoje velike izgube moštva, naskakoval naše postojanke med Vitonjezom in Turijo; vsi njegovi napori so bili brez uspeha. Pri Bothmerjevi armadi so se izjalovili sovražni delni napadi v okolišu zapadno Višnjovčika ob Stripi in pri Velesnjovem ob Koropcu.**

Balkansko bojišče. — **Položaj je neizpremenjen.**

Vrhovno armadno vodstvo.

Uspehi angleško-francoske ofenzive.

BEROLIN, 1. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 1. avgusta 1916: Ko je sedaj od začetka angleško-francoske ofenzive v sommskem okolišu, ki jo na Angleškem imenujejo »the great swoop«, po naše »veliko pometanje«, potekle cel mesec, tekom katerega naj bi se bila po prejšnjih napovedbah naših nasprotnikov na vsak način priborila odločitev, je vredno, da se prišče, kaj vse se je dosegło v tem času. Sicer so dosegli na razdaljo kakih 28 kilometrov upognitev nemške fronte povprečno 4 kilometre globoko. To, da po svojih izkustvih 20., 22., 24. in 30. julija na pač tudi sami ne bodo hoteli trditi, da je nemška črta zato na kakem mestu tudi le omajena. Ta »uspeh« je stal Angleže, zelo previdno cenjeno, najmanje 230.000 mož. Za precenitev francoskih izgub v tem slučaju ni na razpolago zanesljive podlage; bodo pa, ker so morali tu Francozi opraviti glavno delo, vkljub večji izurjenosti v boju tudi zelo velike. Skupne izgube naših nasprotnikov bodo torej znašale kakih 350.000 mož, dočim se naše, kakor jih je tudi treba obžalovati, število nikakor ne dajo primerjati ž njimi. Poleg tega pa smo ob počasnem napredovanju ofenzive imeli popolnoma dosti časa, da smo za sedanjimi prednjimi črtami zopet napravili postojanke, ki smo jih izgubili pred njimi. Da postavimo te podatke v pravo luč, naj navedemo, da nam je prvi mesec bojev v okolišu Moze pri Verdunu prinesel več kot dvakrat tako veliko pridobitev sveta ob izgubi kakih 60.000 mož, dočim so Francozi tamkaj v istem času izgubili najmanj 100.000 mož.

Vrhovno armadno poveljništvo.

Zračni napad na Angleško.

LONDON, 1. (Reuter. — Kor.) Tiskovni urad javlja: Po zračnem napadu zadnjo noč ni nobena oseba izgubila življenja.

Izdelovanje municije na Angleškem.

LONDON, 1. (Kor.) Municijski minister Montaque je naznanil, da je bilo 124 novih tovaren za municijo postavljenih pod državno nadzorstvo. Skupno število pod državnim nadzorstvom se nahajajočih tovaren znaša sedaj 4052.

IZJAVA RUSKEGA MINISTRSKEGA PREDSEDNIKA.

PETROGRAD, 1. (Kor.) Petrograjska brzojavna agencija doznava iz poučenega vira, da ministrski predsednik in minister zunanjih stvari, Stürmer, ob drugi obletnici vojne napovedi poda naslednjo izjavo: V trenutku, ko zavezniki stopajo v tretje leto vojne, je carska vlada, prav tako kot njeni zavezniki, bolj kot kedaj odločena, da izvede po sovražnikih povzročeno vojno do končne zmage zaveznikov. Dve vojni leti ste zavezniške države z vojnim bratstvom zaveznih čet, z njihovim junaštvom in prelito krvjo še trdneje zvarile v sklepu, da oproste ogroženo Evropo jarma nemške nadvlade. Na vseh frontah zadajajo čete zaveznikov nasprotniku udarce za udarcem. Prepričan sem, da se zaveznikom posreči s pomočjo Vsemogočnega, da premagajo sovražnika in dovedejo svojo plemenito stvar do zmage.

Proslava bolgarske vstaje v Macedoniji.

SOFIJA, 1. (Kor.) »Agence Tel. Bulgare« javlja: Jutri se bo slavila 13. obletnica velike bolgarske vstaje leta 1903, ki je stremela za osvoboditvijo Macedonije. V ta namen se bodo vršile spominske slavnosti v Bitolju, Kruševem in Dibri, odkoder je izšla ta znamenita vstaja, pri čemer je pretežno bolgarski značaj macedonskega prebivalstva prišel do izraza s tako silo, obenem pa se je tudi izpričal s tako bridkimi, za ideal narodnega edinstva voljno prenašanimi žrtvami. Vse časopisje, brez razlike strank in političnih naziranj, proslavlja spominski dan v člankih, v katerih izraža zaupanje v bodočnost dežele.

Angleško ogorčenje zaradi usmrtitve kapitana Fryatta.

LONDON, 1. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz angleškega glavnega stana, da je le malo dogodkov tekom vojne na fronti izzvalo tako ogorčenje, kot usmrtitev kapitana Fryatta. Vest tvori pri vojakih glavno snov pogovorov in v angleški armadi vlada samo eno čustvo, namreč želja maščevanja nad Nemci.

LONDON, 1. (Kor.) Listu »Times« se poroča iz pomorskih krogov, da je usmrtitev kapitana Fryatta v vseh krogih v city, ki imajo opraviti s pomorsko plovbo, izzvala neizkorenljivo ogorčenost. S tem se prvič utrja prepričanje, da se mora ta umor maščevati, in drugič se ojačuje tendenca, da se za nekaj let nemški narod izobči iz človeške družbe. Nihče ne dvomi, da Nemčija stori vse, da bi se zopet prikupila po vojni. Trgovci v city pa so edini, da se mora Nemcem enkrat za vselej onemogočiti, da bi nastopali kot volk v ovčji koži. Gibanje, da se po vojni vsa pristanišča angleške države za nekaj let zapro Nemcem, je umor kapitana Fryatta zelo ojačil.

Podvodnik »Deutschland« odplul iz Amerike.

BALTIMORE, 1. (Reuter. — Kor.) »Deutschland« je danes popoldne nastopil vožnjo v domovino.

Prepoved uvoza na Norveško.

KRISTIJANIJA, 1. (Kor.) Kakor javlja »Aftenposten«, je Angleška sedaj zaprla vsak uvoz maščobe, kolonijalnega blaga, žita in moke na Norveško. Vrše se pogajanja med angleško in norveško vlado.

Spomenica furlanske katoliške ljudske stranke.

DUNAJ, 2. (Kor.) »Korrespondenz Wilhelm« poroča: Izvršujoč sklepe katoliške ljudske stranke v Furlaniji, je izročil načelnik goriškega deželnozborskega kluba imenovane stranke, državni poslanec **dr. Bugatto**, vladi spomenico, v kateri se zavzema stališče k vprašanju (kakšnemu?), ki ga je načela v neki izjavi Slovenska Ljudska Stranka, in se posebno poudarja brez razlike neomajno, lojalno vedenje prebivalstva v deželi, (??), prospešno (??) poslovanje **avtonomne deželne uprave** ter zaslužno (!!) delovanje deželnega glavarja **msgr. dr. Faiduttija.** Furlanska ljudska stranka je v tem težkem času, ko vse navdaja edina misel na zmago vsem Avstrijcem kateregakoli jezika so, skupne domovine, trdno za mir med strankami. Izjava zaključuje z željo, da Gorica in Goriška preživita vihar svetovne vojne in neizpremenljivo in nerazrušljivo ohranita značaj dragulja v kroni Habsburžanov.

OBSOJENI ČEŠKI NARODNI SOCIJALCI.

DUNAJ, 2. (Kor.) Pred dunajskim domobranskim divizijskim sodiščem se je pod predsedstvom polkovnika Kreuza in vodstvom razprave nadporočnika-avditorja dr. Filipa Charwatha 30. julija t. l. končala javna razprava proti državnim poslancem **Vaclavu Chocu, Franu Buřivalu, Janu Vojni in Josipu Netolickemu** zaradi zločina sokrivde prl veleizdaji v smislu § 61 k. z., ki je trajala 14 dni. C. kr. vojaškemu **državnemu pravdništvu** so bile na razpolago **lastnoročno**, potom posebnega postopanja zaplenjene zaznambe v inozemstvo pobeglega, zaradi veleizdaje zasledovanega **profesorja dr. T. G. Masaryka** o njegovem posvetovanju z obtoženimi poslanci. Obtožbo je zastopal namestnik vojaškega državnega pravdništva, nadporočnik-avditor dr. Pavel Koretz, branitelj pa je bil dr. Ambros iz Olomuca. Obtoženci so bili v polnem obsegu obtožbe spoznani krivim in so bili obsojeni v kazen težke, poostrene ječe, in sicer **Choc na šest let, Buřival na pet let, Vojna in Netolicky pa na eno leto.** Branitelj je prijavil ničnostno pritožbo in vzklic.

Oddaja kovinskih predmetov.

DUNAJ, 2. (Kor.) »Wiener Zeitung« javlja: 29. julija t. l. izdana naredba domobranskega ministrstva, s katero se je veljavnost zaseganja kovinskih predmetov podaljšala do konca tekočega leta, se je v nekem delu časopisja napačno razlagala, kot da se žnjo odgaja že odrejena in se vršeča splošna oddaja kovinskih predmetov. Z novo naredbo se je zapor podaljšal do konca leta 1916, vendar se pa morajo predmeti izročiti tekom prvotne, ravno tako kot tudi tekom podaljšane zaporne dobe ob oblastveno predpisanih rokih.

Potopljene in zaplenjene ladje.

AMSTERDAM, 1. (Kor.) Ribiški parnik »King James« je bil potopljen po podvodniku. Ribiški parnik »Andromeda«, ki ga je tudi napadel podvodnik, je mogel uiti.

KODANJ, 1. (Kor.) Parnik »Flora« črte Bergen—Island so Angleži zajeli in ga odvlekli v Leith, kjer se je moral izkrcati ves tovor, obstoječ iz rib in ribjega olja, nakrcanega v Reikjavyku. Dansko generalno poštno ravnateljstvo javlja, da so Angleži omotno pošto danskega parnika »Bottnia« na vožnji z Islanda v Kodanj zaplenili v Leithu.

BEROLIN, 2. (Kor.) Wolffov urad javlja: 28. julija je eden naših podvodnikov ob angleški vzhodni obali potopil osem motornih jadrnic in en angleški ribiški parnik.

Razne politične vesti.

Papež o vojni. Povodom sprejema 3000 za mir molečih otrok je imel papež govor, v katerem je rekel, da so bili doslej zaman njegovi opomini, da naj bi se odložilo orožje in se ustvarilo po pameti in pravičnosti razpoloženje, ki bi napravilo konec tega nečastnega mesarjenja ljudi. Papež da ne dela nikakršnih načrtov, kako bi človeška družba mogla napraviti konec mržnje in klanja in se zopet posvetiti mirnemu delu in spravi, ker se boji, da bi ti predlogi ne bili enako ljubi njegovim sinovom. Zadovoljuje se s tem, da ponavlja svoje želje in prepušča to nalogo Vsemogočnemu, ki bo ukrepal o namenih ljudi. (Kor.)

Italija in Senusiji. Agencija Stefani poroča: 31. julija se je potom medsebojnih not med italijanskim ministrom zunanjih stvari, sporazumno s kolonijskim ministrom, in angleškim veleposlanikom sklenil dogovor, ki določa načela za skupno akcijo glede Senusijev. Ta akcija pa ne bo obstojala v skupni vojni proti Senusijem, temveč v prijateljskih prizadevanjih, da bi se prepričal glavar Senusijev, da se Italija in Angleška nikdar nočete dotikati njegovega verskega dostojanstva in bi mu bili hvaležni, če bi jima ne hotel kratiti njune čisto posvetne posesti. (Kor.)

Rusko vojaštvo v Solunu. Agencija Stefani poroča, da nekaj onih ruskih čet, ki so jih prepeljali na Francosko, dospe v Solun. (Kor.)

POLOŽAJ NA ROMUNSKEM.

Bukareški list »Gazeta« je objavil te dni pogovor s posebnim poročevalcem ruskega lista »Birževija Vjedomosti«, Inzarovim, bivšim tajnikom ruskega veleposlaništva v Berolinu. Ko je Inzarov izrazil simpatije Rusije napram Romunski, je izekel svoje obžalovanje, da Romunska ni pomagala Srbiji, kar je pobudilo na Ruskem nezaupanje napram Romunski. Opozicija ne more vplivati na ministrskega predsednika, ker ima le-ta ogromno večino v zbornici. Tekom svojega bivanja na Romunskem je Inzarov prišel do prepričanja, da **Romunska ne stopi še tako kmalu v vojno, temveč šele tedaj, ko nastopijo odločilni dogodki na bojnih frontah, zlasti na ruski fronti.** To mnenje ruskega časnikarja odgovarja mnenju tukajšnjih kompetentnih političnih krogov. Hrup, ki so ga dali ententi prijazni krogi, je imel namen, vzbujati mnenje, da je Romunska opustila dosedanjo počakovalno politiko, da prikaže romunski javnosti sodelovanje z entento kot neobhodno potrebo, ali pa da morda tudi osrednji vlasti izzove za kak prenagljen korak.

»Berliner Post« piše: Oseba, ki je v tesnih zvezah z ruskimi diplomatskimi krogi in se je predkratkim vrnila iz Bukarešta, opisuje položaj na Romunskem tako-le: Napačna je misel, da so sedaj na Romunskem stranke, ki bi bile dovolj vplivne, da bi imele pomen za romunsko zunanjo politiko. Brez skrbi se more reči, da bi **niti ena romunska politična stranka v tem trenutku ne hotela prevzeti odgovornosti za vstop Romunske v vojno.** (Tu je cenzura zasegla nekaj.) Romunska na vse kriplje povečuje svojo vojaško moč. Vojno ministrstvo ureja nove tovarne, ki proizvajajo kroglje, pri čemer prevzemajo ureditev Belgijci. Pozabiti se ne sme, da je vojna zadala težak udarec romunskemu gospodarskemu življenju. Romunski trgovinski promet je bil najživahnejši z Nemčijo, **kamor je izvažala svoje žito in petrolej, za kar je dobivala premog in železo.** Zato je tudi Romunska sklenila pred dvema mesecema trgovinski dogovor z Nemčijo, iz česar se pa ne smejo ustvarjati prenagljeni zaključki. Prejšnje leto je Romunska sklenila tudi z Angleško dogovor za dobavo 180.000 vagonov žita, in teh 180.000 vagonov je veliko breme za Romunsko, ker nima primernih skladišč za shrambo žita. Pri presoji odnošajev med Bolgarsko in Romunsko je treba poudarjati nezaupanje in sumnje Romunov napram Bolgarjem, kar se je pojavilo posebno spomladi, ko je bila Romunska trdno prepričana, da Bolgarska ni pozabila postopanja Romunske tekom druge balkanske vojne leta 1913., in se je bala zahrbtnega napada s strani Bolgarske. Sedaj, ko so okoliščine prisilile nemško koalicijo, da mora metati svoje čete na razne fronte, so se razpršile bojazni Romunske, »in dobila je večjo svobodo delovanja, ki jej dovoljuje, da izvrši svoj načrt, **posegajoč v vojno, pol leta pred nje koncem.**«

Entenți prijazni romunski list »Galatz« piše: Dogovor Romunske z ententnimi vlastmi je sklenjen. Gospod Bratianu se je zavezal, da se izrazi definitivno, in je tudi storil to. V času od 1. do 15. avgusta bo romunska armada mobilizirana; pripravljeno je že zdavnaj vse za to. **Romunska pa se ne udeleži svetovne vojne, temveč bo mobilizirala le zato, da bo branila svoje meje. Istočasno pa ruska armada skozi Dobrudžo ter preko Galaca in Donave udari v Bolgarsko. Operacije na severu se pričnó istočasno z ofenzivo v Solunu.** Romunska izda proklamacijo, v kateri izjavi, da nima namena nikogar napadati, da se pa, ker Rusija hoče z orožjem v roki izvesti določbe bukareškega miru leta 1913., ne more upirati tem ruskim namenom, ker sama zaradi svojih slabih vojaških sil ne more izvesti te pogodbe nasproti velesilam. Bo pa tudi nadalje oborožena zavzemala počakovalno stališče.

Berolinski »Lokalanzeiger« poroča iz Bukarešta: Tukajšnji rusofili napenjajo vse sile, da bi potegnili deželo za seboj. Mille grozi v »Adeverulu« celo z revolucijo, če bi Romunska ne stopila v vojno ob strani Rusije. Gonja rusofilov pa prav nič ne vpliva na vlado, na javno mnenje pa le zelo malo. Ministrski predsednik Bratianu doslej obvladuje politični položaj v deželi. Vse njegovo bistvo izključuje politiko prenagljenja ali pustolovstev, in ni dvoma, da bo za njegovo ravnanje odločilno edino le praktično-trezno preudarjanje in presojanje vojnega položaja, v čemer je tekom vse vojne kazal veliko hladnokrvnost in previdnost. **O kaki izpremembi v kurzu romunske politike za sedaj pač ne more biti govora.** Vse nadaljno je popolnoma odvisno od dogodkov, pri čemer pač, kakor se lahko sodi po dosedanjem poteku stvari, za romunsko vlado prav gotovo ne bodo merodajni čustveni, temveč umstveni oziri.

Kakor poročajo bukareški listi, so se zopet otvorile vse romunske obmejne postaje za izvoz v Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Da se preprečijo nakopičevanja, se je ukrenilo, da poleg običajnih odide vsak dan preko Palanke 50 voz, preko Predeala 70, Verciorove 37 in preko Caienija 24 voz iz dežele. Preko Burdujenija (v Bukovino) je promet popolnoma ustavljen. Rusom prijazna »Dimineatza« javlja, da je v sredo odšlo v Nemčijo 683 vagonov živil, v torek pa dva vagona mesa v Berolin. Poleg tega pa da velike množine živil in sirovin čakajo za prevoz v Nemčijo. Romunska vlada je dovolila, da »Narodna banka« da 20 milijonov kredita okrožjem in mestom za nakupovanje žita in blaga za notranje potrebe. Izvoz novega žita se prične šele meseca septembra. (Kam? — vprašanje uredništva.)

Homatije v Arabiji. »Zeit« je priobčila: Turški list »Tanin« je objavil članek pod naslovom »Vstaja v Meki«: V Meki je izbruhnila vstaja. Njegovo izhodišče je pri prejšnjem emiru Husein-paši in pri nekaterih razbojniških plemenih, ki so se mu pridružila. Pred vsem naglašamo, da ta žalostna vstaja, ki se pojavlja na pragu svete Cabe, ni v zvezi s Hedžasom in muzelmanskim svetom ter da je v zvezi izključno le z imenom prejšnjega emirja. Njegova nezvestoba je bila že davno znana. Nekateri dogodki so obrnili pozornost vlade na mahinacije tega človeka, **ki ga je pridobil angleški denar in ki je delal po angleških navodilih,** ali vlada je hotela Huseinovo izdajstvo ugotoviti z jasnimi dokazi. Zato in da izogne prelivanju krvi, se je vlada odločila za jako previdno postopanje. Budnost otomanske vlade je nekaj časa preprečala Huseinove načrte, ki nas je hotel premamljati trdeč, da bo sodeloval pri egiptovski ekspediciji ter da je v ta namen iz svojih ljudi sestavil divizijo dobrovoljcev, ki jej je postavil na čelo — svojega sinu. S to ponudbo je Husein zasledoval dva namena: 1.) da bi z našimi sredstvi oborožil svoje ljudi, in 2.) **da bi jih potem porabil — proti nam! Ali vlada mu ni šla na limanico, kar pa je pri [illegible] izzvalo sum,** vsled česar je [illegible] krinko z obraza in se izrazila brezobzirno obrnil

do Porte z zahtevo, naj s cesarskim fermanom prizna njegovega sinu kot prihodnjega naslednika v njegovi službi. Odgovora na to vprašanje, — ki bi bil seveda negativen — tudi sam ni pričakoval, marveč je odredil, da čete pod poveljstvom njegovega sinu napadejo **Medino**, a plemena, ki so v njegovi službi, naj razdenejo železnico. V ta čas so v okolici **Meke** in Dždedaha nastali boji med pristaši bivšega emirja in otomanskimi četami, ki so bile odposlane, da branijo sveta mesta. Mala otomanska četa, ki je stala v Dždedahu in je štela le nekoliko stotin mož, je bila izpostavljena napadom **Angležev** z morja in sovražnih plemen s kopnega. Vzdržala je, dokler jej ni zmanjkalo municije in vode. Napadi proti Medini in železnici v Hedžasu so bili takoj odbiti in sta se po vzpostavi poškodovane železniške črte Medina in okolica povrnila zopet mir in varnost.

V čašo zadovoljstva grenka kaplja.

V svoji številki od 27. julija je izpregovoril mariborski »Slovenski Gospodar« besedo do rojakov, ki smo jo čitali zares z velikim zadovoljstvom. Pozivlja namreč, naj se pripravimo za bodočnost, in podkreplja ta poziv tako-le: »Bodočnost nam je zastrta s težkim zastorom. Od **nas bo odvisno**, ali nam bo bodočnost srečna ali nesrečna. In sicer v gospodarskem in narodnem pogledu. Pripravljajmo se že sedaj na bodoče velike čase!« — Dalje: »Kakor lahko sklepamo iz razvoja današnjih dogodkov, **ne poneha po vojni** (»Gospodar« pravi »vojski«) **ne gospodarski ne narodni boj!**«

Štejemo v zaslugo mariborskemu listu, da je moški izpregovoril besedo, ki nasprotuje sedanji veliki struji tistih, ki pričakujejo po vojni idiličnega miru v notranjem političnem življenju države, ki menijo, ali se vsaj delajo, kakor da bi verovali, da bodo dogodki te vojne toliko vplivali na narodnosti in stranke, ki so bile do vojne v srditem boju med seboj, da potem popolnoma odnehajo od svoje srditosti in da vsled tega prenehajo tudi narodni boji.

V soglasju smo z mariborskim listom, ko meni, da narodni in politični boji ne ponehajo, ker se mora tako sklepati **že iz razvoja današnjih dogodkov**. »Slovenski Gospodar« sicer ni navel konkretnih razlogov in dejstev, na katera opira ta svoj nazor; ali njegovo opozarjanje na »razvoj današnjih dogodkov« nam zadostuje, da moremo razumeti, kako in kam misli. Mi vsaj sodimo, da so mu pri tem na misli izvestne zahteve in programi, na katere tudi mi opozarjamo vedno in vedno, in da tudi mariborski list vidi v volksratih tisti kot na političnem obzorju, iz katerega bodo prihajale tudi — bodoče hude ure.

Za to je le vsega pripoznanja vredno in z našega slovenskega stališča zaslužno, da opozarja rojake, naj se ne vdajajo pričakovanjem, ki se — kakor vse kaže — ne izpolnijo, ter da potem izvaja iz tega svojega uverjenja edino pravilni zaključek, **da se moramo pripraviti za bodoče boje, kajti od nas samih da bo odvisno, »ali nam bo bodočnost srečna ali nesrečna!«**

Popolnoma resnično. Samo da se hočemo mi še določneje in jasneje izraziti: od našega bodočega dela, od našega nastopanja, od naše konstitucije kot narodna individualnost, od organizacije naših prizadevanj bo odvisno, **ali si chranimo nacijonalno življenje, veljavnost kot narodna skupina, ali si zagotovimo narodni obstanek in razvoj?!!**

Eno je, kar naglašajo vsi soglasno in kar je gotovo: da se bo po tej vojni preurejalo politično življenje v naši državi. In tedaj bo najkritičneji moment zlasti za male in šibkeje narode. Moment, **ki se nam morda ne povrne več, ako ga zamudimo sedaj!** Da, od nas bo odvisno, od vprašanja, ali bomo **pripravljeni tako, da bomo mogli vreči vso svojo veljavo na tehtnico!** To pa se bo moglo zgoditi le tedaj, če bomo nastopali kot **narodna celota, s skupnim ciljem pred seboj, z odločno voljo, ki bo lastna vsem; če bomo narodnemu programu vsaj dotlej, dokler ne bo rešen veliki problem, znali podrejati momente in stvari, glede katerih nismo edini!**

To je naš credo, to je naš ceterum censeo, ki ga nam narekuje skrb za obstanek našega naroda in njegovo politično pozicijo napram vnanjemu svetu. A ravno v tem pogledu se je »Slovenski Gospodar« s svojimi nadaljnimi izvajanji — razšel z nami! **V čašo našega zadovoljstva je kanil grenko kapljo.** Napoveduje nam **»velik boj duhov — verski boj!«**

Daleč od nas proč je misel, da naj bi se stranka, ki jo zastopa »Slovenski Gospodar« in ki jej sledi — odkrito bodi to pripoznano — večina naroda slovenskega, odrekla svojim kulturnim naziranjem, svojemu verskemu programu, delu za njegovo uresničenje. Zahteva naša je le, da naj bi se dotlej, dokler ne bo urejeno novo politično življenje v državi, dokler nam ne bodo zagotovljeni tisti postulati, ki se tičejo narodne skupnosti, ker pomenjajo vprašanje naše narodne ekzistence in naše veljave napram vnanjim faktorjem — da naj bi se dotlej ne metali med nas bojni klici, ki bi mogli porušiti tisto našo edinstvenost v nastopanju, ki je v neizogiben pogoj, ako hočemo, da se bo pri velikem urejevanju čul in **uvaževal** tudi naš glas, ako nočemo, da bo svet videl tedaj v Slovencih le par strank, ki se koljejo med seboj, ne pa naroda, ki zahteva, do česar ima pravico po zaslugah za državo, ki so mu jih pridobili njegovi sinovi brez razlike stranke!

Kar želimo in kar zahtevamo za velike odločilne čase po vojni, more stranka, ki jo zastopa »Slovenski Gospodar«, dati **svojemu narodu** tem laglje, ker ima zavest, da je s tem, kar tvori nje čisti verski program, prežeta ogromna večina naroda, da ta narod verski čuti v svojih širinah in globinah, da torej ni za ta program nikake nevarnosti, ako se ne postavlja v ospredje, dokler ne bo zavarovan in urejen skupni narodni dom!

Morda pa smo mariborsko glasilo slabo razumeli? Morda misli na »veliki boj duhov« za pozneje čase in v velikem mednarodnem okvirju? Potem seveda nimamo pravice do kakega oporekanja. Saj zahtevamo le, da stranka, ki jej služi »Slovenski Gospodar«, za bližnjo bodočnost po vojni uredi svoje postopanje v smislu njegovega lastnega uverjenja: **da po vojni narodni boji ne ponehajo, da bo od nas odvisna naša sreča ali nesreča, da moramo biti pripravljeni!**

Domače vesti.

V slovo! Od Sv. Jakoba nam pišejo: Že od nekdaj je bilo šentjakobskim Slovencem v navado, da so se ob nedeljah in praznikih zbirali na prostoru okrog cerkve, čeravno niso bili vedno prijazno gledani in največkrat celo zasramovani od ljudi, od katerih bi smeli zasramovanje najmanj pričakovati. Ob nedeljah dopoldne so imeli besedo navadno možje; popoldne pa ženske z otroki. Vendar pa tako živo ni bilo nikdar, kakor sedaj nekaj časa sem, ko je v tamošnji cerkvi propovedoval mož, ki je odkrito kazal dobro srce in ljubezen do vsakogar, ki ni kazal strankarskega sovraštva proti nikomur, in ki je povsod z govorom in dejanjem kazal ljubezen do slovenskega naroda. Ta mož odhaja v kraje tamkaj v Istri, kjer ga bodo ravno tako ali pa še bolj potrebovali. O njem smemo danes le toliko reči, da je navajal v cerkvi poslušalce in poslušalke k ljubezni do naroda, domovine in Boga, da je bodril k delu, da je v šoli učil in naročal otrokom, naj zahajajo v kraje in družbe, kjer se uče svoj narod spoštovati, da je povsod pomagal revežem in bolnikom, kolikor je bilo v njegovi moči. Ne samo z besedo, ampak tudi z dejanjem je dajal zgled, kako naj se vede dober Slovenec. Danes sicer ne moremo razmotrivati, kakšen sad bo obrodil trud č. gosp. **Andreja Nartnika**, vendar upamo, da bomo mogli svoj čas vse povedati, kar je nam na srcu in kar nekaterim ne bo prijetno. Č. g. Andrej Nartnik pa ostane v spominu posebno materam in otrokom, ki so ga posebno ljubili kot dobrega propovednika. Marsikaterega oko se bo ob prilikah veselih dogodkov za našo domovino zastonj oziralo v okno, kjer je nekdaj samozavestno plapolala naša ljubljena trobojnica in katere najgorečnejši branitelj je bil ravno č. g. Andrej Nartnik. Voščimo mu iz srca vso srečo na poti življenja!

»Slovenec« priobčuje pismo visokega poveljnika, ki so ga zdaj vse tolminske občine imenovale za »častnega občana«, nekemu duhovniku v zahvalo za doposlano mu knjigo dr.a Andrejke. (Vojaške pesmi). V tem pismu so tudi naslednje pasaže: »Vojna (mi ne pišemo »vojska«) nas je mnogo naučila, a najbolj to, da je domovina nad vse in da je smemo pozabiti **na račun materinega jezika!** Politika, ki služi že dobičkolovstvu, je, žal, tako daleč dovedla, **da se je vsled pretiranega šovenizma skoraj izločilo splošno sredstvo sporazumljenja**, tako, da so si stali pred vojno razni narodi nepoznani nasproti. Še le vojna je pokazala, **s kako trdnimi vezmi smo medsebojno sklenjeni, vezmi, katere so v zadnjih desetletjih takozvani »vodilni možje« zrahljali, mesto da bi jih negovali — — —«!**

Dražba mlečnih konserv. Danes ob 10 dopoldne se vrši na oddajnem skladišču pri Sv. Andreju (na skladišču, kjer se sprejema doposlano blago) javna prostovoljna dražba 400 zabojev — (vsak zaboj obsega 48 škatelj) — kondenziranega neoslajenega holandskega mleka. — Prodaja se bo izvršila za celotno blago proti takojšnjemu izplačilu v gotovini in proti neposrednemu prevzetju blaga.

Trebče. Preteklo nedeljo, t. j. 23. julija, je priredila tukajšnja šolska mladina pod nadzorstvom in vodstvom učiteljstva veselico v prid »Rdečemu križu« in »Skladu za vdove in sirote« padlih na soškem bojišču. Ako upoštevamo sedanje razmere in posebno še tukajšnje, moram reči, da je veselica uspela v vsakem oziru dobro, kajti čistega dohodka je bilo 143 K 92 vin., kar se je izročilo g. c. kr. komisarju. Zraven te svote se je izročilo še 5 K, ki so se vzele iz pušice v gostilni tukajšnjega »Gospodarskega društva«. Udeležba je bila mnogoštevilna, reči moram iz Trebč je bilo vse pričujoče. Pa kdo bi ne prišel na veselico, ki jo priredé nedolžni otroci, in še posebno, ker je bil njen namen tako blag? Srčna hvala vsem onim, ki so pripomogli do tako lepega uspeha! Hvala onim: gospodom in gospem, ki so preplačali vstopnino; posebna hvala pa še Svetoivančanom, ki so se v tolikem številu udeležili te naše prireditve in so s svojim sodelovanjem pripomogli do boljšega uspeha. Hvala tudi cerkvenim pevkam in pevcu za prijazno sodelovanje. — Rekel sem, da so bili vsi vaščani pričujoči. Res, bili so skoro vsi, samo onih, ki bi morali biti prvi, ni bilo zraven. Kje je bil kapovila in kje poljski čuvaj; ali, bolje rečeno, kapovilov delavec? Slišal sem, da sta bila za časa veselice v drugi gostilni. Vprašam, je li bilo to prav? Ako bi bil kapovila na svojem mestu, bil bi on prvi zraven in še poslal čuvaja, naj bi on nekoliko pomagal, da se zmanjšajo stroški. On pa tega ni storil, torej on ne čuti z nami! — Zato proč s takim načelnikom! Priporočamo ga g. c. kr. komisarju. Saj imamo v vasi zrelih in sposobnejših mož. Tudi ne vem, čemu uživa naš poljski čuvaj svoje plačilo. On obdeluje doma sam svoje polje in zraven še polje načelnikovo. Tu pa tam gre z vozičkom po vasi, da poliva v svrho razkuževanja, katero delo pa menim, da plačuje magistrat posebej. Za taka dela pa imamo v vasi že dva, ki sta darovala zdravje za dom in za cesarja. Ta dva bi bila sposobnejša za razkuževanje in tudi za poljskega čuvaja, in sem prepričan, da pod enim teh, bi se nikdar ne godilo toliko tatvin na polju in v gozdu, kakor se jih goli pod tem, **ki ni čuvaj.** Je v vasi še mnogo nedostatkov, ki bi se dali odpraviti le z dobrim in energičnim načelnikom, ki bi bil mož, pa ne mladič, kakor je sedanji. Ker sem že tu, moram tudi povedati, da kar se tiče aprovizacije, smo v Trebčah prav slabo preskrbljeni. Za vsako malenkost morajo naše uboge ženske na Občine. Nimajo li dovolj, da so same doma, vse morajo vzdrževati in delati same, obutev draga in še zraven 2 do 3krat na teden na Občine po oni borni živež. Komu bi se reve ne smilile?

Iz ruskega ujetništva se je oglasil Tržačan **Avgust Adamič.** Pošilja pozdrave vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in lepi domovini. Kliče končno: Na svidenje čim prej! Nahaja se v Petropavlovskem, območje Akmolinsk, zapadna Sibirija, ruska Azija. V tolažbo tistim, ki dolgo niso dobili nobene vesti o svojih dragih, povdarjamo, da tudi o Adamiču ni bilo enajst mesecev nobenega glasu. — Iz Moskve se je oglasil kot vojni ujetnik **Josip Marsič**, od Sv. M. Magdalene Spodnje, bivajoč prej v Dalmaciji.

Mestna zastavljalnica. Jutri, 4. t. m., od 9 dop. do 3 pop. se bodo prodajali na dražbi nedragoceni predmeti serije 137., zastavljeni v mesecu majniku 1915. na modre listke, in sicer od štev. 212.100. do štev. 212.600.

DAROVI.

V počeščenje spomina pok. Andreja Čoka daruje lonjerski podružnici CMD Amalija Čok. učiteljica 5 K, pokojnikov stric J. Čok in družina 10 K. — Srčna hvala! (Denar hrani blagajničarka).

Cesarskemu komisarju došli darovi: Za pomorske skavte Adolf pl. Frigyessy 200 K; za »mornarja v železu« Ivan pl. Scaramangà 100 K, Fr. l. Wenzl v Gradcu 10 K; Anton Rauber v Mariboru 30 K, uradniki Av. Lloyda 25 K za vdove in sirote padlih na soški fronti oz. v vojni, tvrdke Savel D. Modiano 226'50 K zakladu za brezposelne.

Šentjakobski podružnici CMD je darovala gospa soproga Jakoba Merharja, trgovca v Trstu, ul. dell' Istria 5 zabojčkov kruha za pogoščenje otrok otroškega vrtca. Odbor se najprisrčnejše zahvaljuje.

Vesti iz Goriške.

Komen, 29. julija 1916. (Odlikovanje.) Nas — in gotovo vse prebivalce našega Krasa — je vzradostila vest, priobčena v časopisih in v raznih listih, o odlikovanju voditelja našega c. kr. okrajnega glavarstva, gospoda namestništvenega tajnika dr. Frana Vlčka z viteškim križcem Fran Josipovega reda z vojno dekoracijo v priznanje odličnega službovanja za časa vojne. Gospod doktor, kot vodja našega c. kr. okr. glavarstva in c. kr. okrajnega šolskega sveta, je jako marljiv in delaven mož, posebno pa na polju aprovizacije. Pridobil si je veliko zaslug na korist našega okraja in vsi ga poznamo kot nepristranskega gospoda, ki nam sedaj ob hudih viharnih časih gre na roko in nam pomaga, da laglje prenašamo vojno gorje. Čestitamo mu tem potom na tem najvišjem odlikovanju! Naj bi gospod vodja našega okraja nosil dolgo vrsto srečnih let ta znak cesarske milosti na svojih prsih, zavedajoč se Gregorčičevih besed:

»Ime umrje pač sloveče,
le delom blagim smrti ni.«

Ad multos annos!

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste štev. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Novo veliko skladišče v Trstu, ul. Coroneo 21 (bivše gledališče Minerva), kot zastopnik velike tovarne na Dunaju, kupuje cunje, sukno, vsakovrstno volneno blago, tkane srajce, odeje, pokrivala itd. po konkurenčnih cenah. 1014

Kupujem volno, volnene odrezke, pokrivala maje in cunje. Plačam po dnevni ceni. — Via Scalinata štev. 3. — Pozor na rdečo volno. 1005

Žene opoklicanih kakor tudi stariši in sorodniki dobijo brezplačno natančna pojasnila glede c. kr. vojnega zavarovanja, povišanja podpore, plačanja zastankov itd. pri avtorizovanem uradu Borzni trg, II. od 10-12 predp. in od 5-7 pop. 516

Kupujem cunje, volno, bombaž, volnena pokrivala, pletenino, žaklje in kovino. Prihajam tudi na dom. Via Boschetto 18. 518

Kupujem bombaž K 7·— kg, cunje 80 vin. Ulica Erta 8. 1011

Čokolada, biškoti Turul, Koestling Zwiback, slaščice, malinovec itd. se proda na debelo in na drobno. „Regno di cioccolata" Trst. Corso št. 39. 460

Odda se meblirana soba. Prost vhod. — Ulica Commerciale št. 14 vr. 3. 1006

Diplomirana učiteljica podučuje z gotovim uspehom na svojem domu male in odrasle v slovenskem in nemškem jeziku. Tudi one, ki govore samo italijansko. Za vsako uro od 20 vinarjev do 1 K po dogovoru, Naslov: Privatna učiteljica, ulica Farneto 46, pritličje, pri gospej Berquier, Trst. 1009

Žaklje vsake vrste kupuje prva slovenska trgovina, Jakob Margon, Trst, ulica Solitario 21 (pri mestni bolnišnici). 450

Kupujem cunje, volno, bombaž, volnena in vatirana pokrivala in volnene pletene srajce Prihajam tudi na dom. Zaloga Settefontane štev. 45. 462

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste štev. 10. 2466

Milo po K 3.80 in višje je na prodaj večja množina v ulici Valdirivo št. 29. 514

Vsakovrstne žaklje kupuje J. Stebel, Trst, ulica Torrente št. 36. (504

Ušel je v ponedeljek 24. julija mal papiga. Oni, ki ga prinese ali pa zna, kaj o njem, dobi nagrado K 50. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 511

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, **sukanec**, pipe, milo, gumijeve podpetnike, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, **električne svetilike**, baterije, pisemski papir kopirni svinčniki, zaponke, pristani rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robci, mrežice za brke, **pletenine**, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, **razne glavnike**, zaponke „Patent Knopfe" in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolo štev. 19. 62

Priporočljiva tvrdka.

Paradižna konserva.
PRODAJALNA SPECIJALITETA „ČAJNO MASLO", Via Campanile 15 in Via Ghega 2 Koncentrirana v zaprtih originalnih ločkih in na drobno. 253

Manufakturne trgovine.
SUCCESSORI (Nasledniki) PIETRO TAVOLATO Trst, Lesoni trg (Piazza della Legna) štev. 1. — Bogata izbera manufakturnega blaga. — Cene zmerne. 194

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Pernič
stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, I. od 3 do 4 pop. za **notranje, nervozne in otroške bolezni** (blizu cerkve sv. Antona novega.)

GAMBRINUS
Variété — Kabaret
vsaki večer ob 9½
velika varietetna predstava.
Vstopnina K 1·

VINO
dalmatinsko, istrsko, šampanjec, Asti, refošk, peneči in desertni moškat. — Malinovec, žganje, rum, marsala, vermouth, grenčine od 56 l naprej. — Velika množina modre galice. PARČINA, Kavarna „Armonia" — Trst.

Zlatarnica G. Pino
Trst, ulica Canale štev. 13
Velika izbera srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd.
Cene zmerne. Cene zmerne.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste.
Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje
UMETNI ZOBJE.

VINO
istrsko črno in belo
Malinovec, Vermouth, Šampanjec
po zmerni ceni.
F. G. APOLLONIO, Trst, Via Amalia št. 10.

PODLISTEK

Mučeniki srca.

Iz madjarščine **M. Jókai-a.**

Peštanski doktor me je dal na lastno odgovornost takoj spraviti v bolnišnico glavnega mesta, kjer se je imela izvršiti operacija. Našla sem svojo mater že v čakalnici in veliko je bilo moje veselje, ko sem jo videla zopet. Spravili so me takoj v posteljo, kajti potovanje me je utrudilo. Postrežnica mi je dala krožnik mesne juhe in mi rekla, da je to zadnja jed, ki sem jo dobila. Po dovršeni operaciji pa da ne bom smela tri dni ničesar zavžiti. Zato se nisem menila. Kmalo na to je pristopil k meni višji zdravnik, sloveč kirurg. Poteze v obrazu so mu bile tde, roki orjaško veliki, a glas njegov je zvenel kot renčanje leva. Prva beseda njegova je bila: »Odprite usta, hočem videti zobe, ali niso ponarejeni med njimi; med operacijo ne smejo ostati notri.

Nisem imela takih zob. Potem mi je povedal, da se naslednjega dne ob 9 uri izvrši delo.

Vprašala sem, ali je nevarno?

»Da,« je odgovoril, »smrtnonevarno. Ali se bojite?«

»Priporočam svojo dušo Bogu.«

»Prav je tako.«

Potem je odšel. Vso noč nisem mogla zatisniti očesa. Tem bolja bo naslednja, sem si mislila, morda jej sploh ne bo konca.

Ob določeni uri je vstopil profesor, ki so mu sledili trije asistenčni zdravniki.

»Špansko steno sem!« je velel postrežnici.

Menila sem, da jo postavijo pred-me samo zato, da ne bi videla kirurgičnega orodja, ki so je prinesli asistenti. Prosila sem zato, naj jo odstranijo, ker sem hotela videti in opazovati znanstvena orodja, s katerimi naj bi mi bilo pomagano.

In sedaj je sledil najmučneji trenutek vsega dogodka. Profesor je velel naj slečem srajco.

Prestrašeno sem pritisnila roki na prsi. To je bilo grenkeje, nego smrti.

»Mora biti.«

Kako strašna misel! Pred štirimi tujimi možmi!

»Eh, mi nismo možje, mi smo zdravniki. Za nas je žensko telo le študij.«

Prosila sem, naj bi prišla mati in ta je dovršila strašno toaleto. Le toliko so mi dovolili, da so mi kos tkanine ovili okoli telesa.

»Sedaj le pojte zopet,« je godrnjal profesor materi in jo — ko je začela jokati — silil nestrpno: »Le hitro, hitro, ne pojemo vaše hčere.«

Ali, ko je odšla, je dovršil med zobmi: »Ali je pa ne usmrtimo, tega ne vem.«

Sedaj so začeli. Postrežnica je prinesla mlačne vode, na kar mi je eden asistentov začel izpirati telo z gobo od spredaj in zadaj. Drugi je vzel ščet in me drgnil. Potem so donesli tople vode, s katero so me očistili, na to je sledil karbol, zatem sublimat in na zadnje špirit. Profesor mi je z vsem tem s polnima rokama umil obraz, ki ga je asistent drgnil s ščetjo, da mi je postajalo krvavo pod kožo.

»Dovolj,« je zagodrnjal profesor, na kar me je postrežnica površno osušila.

Sedaj je pomočil konec prstov v malo, srebrno posodo in mi je z neko mažo namazal očesni vejici in ustnice ter mi nadel na obraz krinko iz kavčuka, ki je pokrivala usta in nos.

Pod to krinko so navedli cev, s katero so pihali kloroform.

Eden zdravnikov mi je rekel v pomirjenje, da je to omamen plin.

Ne vem, zakaj ga imenujejo tako. Strašno mi je bilo in v prvem trenutku sem menila, da me zaduši. Pozneje me je omamilo. Čula sem pač, da govore, ali razumela nisem nič. Ko sem dalje vdihovala plin, mi je bilo kakor da padam v brezkončne globočine; to padanje mi je bilo tako znano iz vročinskih sanj. Ali še nisem spala. Prosila sem naj mi ne store nič hudega, ker še bdim. Slednjič me je vendar premagalo izsiljeno spanje. Kaj se je zgodilo z mano potem, ne vem. Eden zdravnikov mi je rekel pozneje, da je operacija trajala pol ure in da je bil to eden najzanimivejih slučajev na kliniki.

»Počivajte, Esta, dam vam čašo konjaka.«

(Dalje.)